

Tammikuun 24 p:nä 1923.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNNALLE.

N° 6.

Valtiovarainministeriö on kuluvan kuun 20 päivänä lähettämällään kirjelmällä Pankkivaltuusmiehille ilmoittanut, että Tasavallan Presidentti on avoimella kirjeellä sanotulta päivältä myöntänyt Suomen Pankin puheenjohtajalle, entiselle senaattorille Otto Eliel Stenrothille eron mainitusta puheenjohtajanvirasta; minkä Pankkivaltuusmiehet saavat Johtokunnalle tiedoksi ilmoittaa.

Lähtöy kirjelmään N° 6.

210f

31146

Suomen Pankin johtokunta
HELSINKI

Rosin
Leimur.
T. v. v. v.

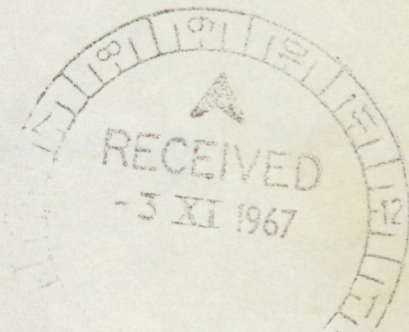
LW
112

3/11/62

Pyydän saada Suomen Pankin arkistoa varten esittää seuraavan tiedonannon:

Kun senaattori Otto Stenroth aikanaan pyysi eroa Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtajan virasta, se joutui, kuten on tunnettua, pankkivaltuusmiesten taholta tulleesta painostuksesta. Syyn, miksi senaattori Stenrothia kehoitettiin eroamaan, tiesivät vain ns. sisärenkaaseen kuuluvat kolme pankkivaltuusmiestä, pankin johtokunnan jäsenet sekä sen lisäksi kenties vain pari kolme ulkopuolista. Kaikki nämä henkilöt, yhtä lukuunottamatta, ovat jo kuolleet. Kun kukaan heistä ei näytä ilmaisseen Stenrothin eron syytä, asia ei olisi tullut koskaan muiden tietoon, ellei Stenroth itse olisi halunnut sitä ilmaista. Pari vuotta ennen kuolemaansa hän kutsui kotiinsa prof. A. E. Tudeerin ja allekirjoittaneen, kummankin erikseen, ja kertoi eronsa syystä seuraavaa:

Joskus eräitä vuosia varemmin, jolloin ei arvattu varoa ulkomaanrahan määräisiä velkoja, Stenroth oli eräältä Tukholmassa toimivalta pankilta ottanut suuren lainan. Kun Ruotsin kruunun kurssi Suomessa nousi nopeassa tahdissa, näytti velan takaisin maksaminen tuottavan lainanottajalle raskaan menetyksen, joka uhkasi kasvaa sitä suuremmaksi mitä pitemmälle aika kului. Mahdollisuuden vähän pienentää tappiota näytti tarjoavan seuraava seikka: Tuohon aikaan - ja muistaakseni aina siihen saakka kunnes Erik v. Frenckell tuli valuuttapäälliköksi Suomen Pankkiin - pankki määräsi päivittäiset valuuttakurssinsa melko orjallisesti Tukholman noteerausten mukaan. Kun Suomen setelirahaa salakuljettiin suurin määrin Tukholmaan ja myytiin siellä, tämä seikka oli omansa suuresti painamaan markan noteerausta Tukholmassa. Vastustaakseen tätä vaikutusta Suomen Pankki silloin tällön ryhtyi Tukholmassa ostamaan markkoja. Näitä operaatioita kutsuttiin valuuttaoffensiiveiksi. Stenrothin virkatoverit

Suomen Pankin johtokunnassa, jotka tiesivät yllä mainitun Stenrothia yhä pahemmin uhkaavan suuren tappionvaaran, kehoittivat Stenrothia maksamaan kruunuvelkansa jonkun tuollaisen valuuttaoffensiivin aikana, jolloin kruunun kurssi Suomessa aina jonkun verran aleni. Tähän Stenroth sitten kerran ryhtyi-kin ja maksoi lainansa yhdellä kertaa.

Tämä operaatio tuli kuitenkin pankkivaltuusmiesten sisärenkaan tietoon. Joskin myönnettiin, että Stenrothin toimenpide ei mitenkään vahingoittanut Suomen Pankin eikä maan etua ja että lakia ja voimassa olevia määräyksiä ei oltu rikottu, pankkivaltuusmiehet katsoivat, että Stenrothin ei olisi pitänyt käyttää hyväkseen Suomen Pankin toimenpidettä, josta päättämässä hän itse oli ollut, ja sen vuoksi hänen oli luovuttava virastaan.

Senaattori Stenroth ei pyytänyt minua levittämään tietoa hänen tiedonannostaan, mutta hän lienee sitä toivonut, jottei jäisi epäilystä, että hänen eronsa johtui jostain raskauttavammasta syystä. Olenkin monelle kertonut asiasta, mutta on ilmeisesti ollut laiminlyönti puoleltani, etten ole Stenrothin ilmoitusta aikaisemmin toimittanut Suomen Pankin arkistoon.

A. E. Tudeer ja minä olemme aikanaan todenneet, että Stenroth on kertonut molemmille samalla tavalla. Prof. Tudeer ei kuitenkaan nyttemmin - saatuaan osittaisen aivohalvauksen - muista asiaa. Sen vuoksi olen pyytänyt, että insinööri, sittemmin kaupunginjohtaja Erik v. Frenckell, joka minun ohellani nykyään on ainoa, joka tuntee po. Stenrothin laina-asian, vahvistaisi, että yllä oleva kertomukseni on oikea.

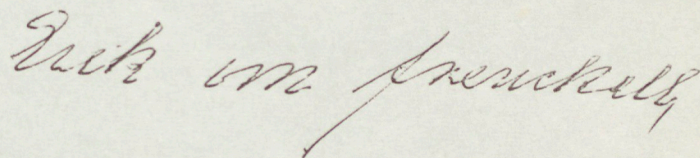
Rohkenen ehdottaa, että jäljennös tästä kirjeestä kiinnitettäisiin Pankkivaltuusmiesten ja johtokunnan pöytäkirjoihin niihin kohtiin, jossa mainitaan senaattori Stenrothin erosta.

Helsingissä lokakuun 23 päivänä 1967.

(K. J. Kalliala)

Undertecknad har beretts tillfälle att ta del i ovanstående. Då jag till alla delar känt huru lånets återbetalning skedde, bekräftar jag härmed att ovanstående redogörelse till alla delar är riktig.

Helsingfors den 31 oktober 1967.

... Suomen Pankin johtokunnassa, josta tässä yllä mainitun Stenrothin yllä
... kehittävät Stenrothin maksamassa
... jollain kerralla
... Tässä Stenrothin ennen kättä työssä
... ja maksot lainassa yhdeksi kerraksi.

Tämä operatio tuli kuitenkin pankkivaikuttamisten alustavassa tiloissa
... myönnettä, että Stenrothin toivomus ei millenkään vaihtoehtona
... ja että loppu ja voimassa oleva määräys
... Stenrothin ei ollut ollut
... josta päätettiin hän itse
... ja sen vuoksi hänen oli haettava virastaan.

Stenrothin ei pyytänyt minua lausumaan lausua hänen lausua
... jotta jätetä epäilyksi, että hänen
... Olenkin monella kerralla
... Stenrothin
... Stenrothin

A. E. Tuohi ja minä olemme aikansa todennet, että Stenrothin on
... Prof. Tuohi ei kuitenkaan vakuuttanut
... - mistä asiasta. Sen vuoksi olen pyytänyt
... Erik v. Tuohella, joka minun
... Stenrothin laina-asiasta, vahvistajaksi,
... on oikea.

Kokemus ehdottaa, että jäljennös tästä kirjelmästä lähetetään
... Stenrothin erosta.

Hel싱issä lokakuun 21 päivänä 1967.

(E. J. Kallala)

Undertecknad har beretts tillfälle att ta del i ovanstående. Då jag till
... förklarar jag härmed att
... Stenrothin
... Hel싱fors den 24 oktober 1967.

24